

- ❖ Οι Δωριείς καταλαμβάνουν τη Λακωνική και ιδρύουν κράτος ισχυρό με κέντρο τη Σπάρτη.
- ❖ Μετά από μια σειρά πολεμικών επιχειρήσεων επεκτείνουν εδαφικά την επικράτειά τους.
- ❖ Η Σπάρτη πήρε τη μορφή στρατοπέδου και οι σχέσεις με τον έξω κόσμο περιορίστηκαν.

Α. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

Να παρουσιάσετε την κοινωνική δομή στην Σπάρτη σελ. 48, 2^{ης}

ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ

καταγωγή: **Δωριείς**

ασχολίες: **πολιτικά , πολεμική τέχνη.**

δικαιώματα:

1. Έχουν **πλήρη πολιτικά δικαιώματα**

2. **κάτοχοι γης**

ΠΕΡΙΟΙΚΟΙ

περιοχή που κατοικούν:

Κατοικούν σε κοινότητες γύρω από τη Σπάρτη και αυτοδιοικούνται

ασχολίες: **εμπόριο**

δικαιώματα:

Δεν έχουν **πολιτικά δικαιώματα** στο σπαρτιατικό κράτος

ΕΙΛΩΤΕΣ

καταγωγή: **παλιοί κάτοικοι της Λακωνικής πριν την κάθοδο των Δωριέων**

ασχολίες:

υποχρεώνονται να **καλλιεργούν** τη γη των Σπαρτιατών και να **παραδίνουν** ένα μέρος της παραγωγής στους **ιδιοκτήτες** του κτήματος.(Σπαρτιάτες)

δικαιώματα: : Δεν είχαν κανένα **πολιτικό δικαίωμα** (κρατικοί δούλοι)

Β. ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ (σελ.48)

Να παρουσιάσετε το πολίτευμα της Σπάρτης (σελ.48)

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΣΙΛΙΑΔΕΣ	-αρμοδιότητες: <i>θηρησκευτικοί, στρατιωτικοί αρχηγοί</i> -κληρονομικό αξίωμα -χωρίς πραγματική εξουσία
ΟΙ 5 ΕΦΟΡΟΙ	-αρμοδιότητες <i>υπεύθυνοι για την άμυνα και τις εξωτερικές σχέσεις του κράτους</i> -εκλέγονταν από την Απέλλα για ένα χρόνο -ελέγχουν τους δύο βασιλείς
Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ	-συμβούλιο από 28 άτομα άνω των 60 ετών - αρμοδιότητες : <i>προετοιμάζει τα θέματα που υποβάλλονται για έγκριση στην Απέλλα</i>
Η ΑΠΕΛΛΑ	-Ήταν η γενική <i>Συνέλευση</i> των <i>Σπαρτιατών</i> άνω των 30. - καθήκοντα: επικύρωση ή απόρριψη νόμων διαβόης χωρίς το δικαίωμα να συζητούν

Γ. ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ (σελ.48)

1. α) Να περιγράψετε στον πιο κάτω πίνακα τη ζωή των αγοριών και των κοριτσιών στην αρχαία Σπάρτη.
β) Ποιος ήταν ο σκοπός της αγωγής αυτής ;

Για την απάντησή σας πληροφορίες θα πάρετε από:

- τη σελ. 48
- σελ. 49 οι πηγές: «Τι απάντησε η Γοργώ» και «Η ζωή στη Σπάρτη»,
- την πηγή που ακολουθεί.

Πηγή

Ο πολίτης της Σπάρτης ήταν ένας στρατιώτης που υπηρετούσε θητεία σ' όλη σχεδόν της ζωή του. Τα αρσενικά παιδιά, τους μελλοντικούς στρατιώτες της Σπάρτης, τα ανέτρεφαν οι γονείς τους στα σπίτια ώσπου να γίνουν 7 χρονών. Στη συνέχεια τα αναλάμβανε η πολιτεία. Από τα 7 χρόνια τους τα παιδιά προετοιμάζονταν για να γίνουν οι στρατιώτες της Σπάρτης. Ζούσαν σε ομάδες, τις αγέλες που είχαν επικεφαλής τον παιδονόμο. Τα μάθαιναν να υπομένουν χωρίς διαμαρτυρία τη σκληρή ζωή και τις κακουχίες και να κρατούν αυστηρή πειθαρχία. [...]διαποτιζόνταν με ορισμένες ιδέες και αρχές, όπως το αίσθημα της τιμής, η τυφλή υπακοή στους νόμους, η μεγάλη αγάπη για την πατρίδα, ο θαυμασμός και η αντρεία και η περιφρόνηση για το θάνατο, ο σεβασμός στους μεγαλύτερους. Ακόμη μάθαιναν να εκφράζονται με λίγα λόγια και με συντομία(λακωνισμός). Από τα 18 ως τα 20 χρόνια τους είχαν κιάλας περάσει το πρώτο στάδιο της αγωγής, άρχιζαν να παίρνουν μέρος στις εκστρατείες.

Ιστορία των Αρχαίων χρόνων ως το 30 π.Χ. , Α΄ Γυμνασίου, σελ. 112

ΑΓΩΓΗ ΑΓΟΡΙΩΝ	<p>έως 7 χρονών μεγαλώνουν με τους γονείς τους</p> <p>7 – 20χρονών: τα αναλαμβάνει η πόλη</p> <ul style="list-style-type: none"> • ζούσαν σε αγέλες(ομάδες) • μάθαιναν να υπομένουν τη σκληρή ζωή και τις κακουχίες <p>Διδάσκονταν</p> <ul style="list-style-type: none"> • ανάγνωση • γραφή • χορό • μουσική <p>Από 18-20 ετών έπαιρναν μέρος σε εκστρατείες.</p>	<p>Σκοπός της αγωγής των αγοριών</p> <p>Να διαμορφώσει καλούς στρατιώτες .</p>
ΑΓΩΓΗ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • συμμετέχουν ελεύθερα σε πολλές εκδηλώσεις της πόλης • ασκούσαν όπως και τα αγόρια 	<p>Σκοπός της αγωγής των κοριτσιών</p> <p>Να αποκτήσουν δυνατό σώμα και να διαπλάσουν ηθικό χαρακτήρα , στοιχεία τα οποία θα τους επέτρεπαν αργότερα να γίνουν άξιες μητέρες.</p>

Δ. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. ΞΕΝΗΛΑΣΙΑ

Η πολιτεία απαγόρευσε στους πολίτες της να ταξιδεύουν σε άλλες πόλεις και στους ξένους να μένουν στη Σπάρτη για να μην τους διαφθείρουν. Αυτή η απομάκρυνση των ξένων από τη Σπάρτη ονομαζόταν ξενηλασία.

2. ΛΑΚΩΝΙΣΜΟΣ (να εξηγήσετε τι εννοούμε με τον όρο, αφού διαβάσετε την πηγή στη σελ. 49 του βιβλίου σας)

Οι Σπαρτιάτες μάθαιναν τα παιδιά τους να μιλούν σύντομα και περιεκτικά, αποφεύγοντας τη φλυαρία.

3. Πώς ο σκοπός της αγωγής των παιδιών συνδέεται με το χαρακτήρα του σπαρτιατικού κράτους;

Οι πόλεμοι για την απόκτηση νέων εδαφών, αλλά και η ανάγκη οι λίγοι Σπαρτιάτες να επιβάλλονται στο μεγάλο πλήθος ειλώντων που συχνά επαναστατούσαν, έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του πολεμικού χαρακτήρα του σπαρτιατικού κράτους .

Η αγωγή των παιδιών αποσκοπούσε στη δημιουργία στρατιωτών άριστα εκπαιδευμένων, που θα υπάκουαν στους νόμους και στους ανωτέρους τους και θα εκτελούσαν κάθε διαταγή της πατρίδας τους. Γενικά η ζωή στη Σπάρτη ήταν λιτή, χωρίς πολυτέλειες και όλη η πόλη έμοιαζε μ' ένα μεγάλο στρατόπεδο. Η Σπάρτη έπρεπε να γίνει μια ισχυρή στρατιωτική δύναμη με ύψιστο σκοπό να είναι ο καθένας έτοιμος να πολεμήσει για την πατρίδα του.